

Orman işletme müdürlüğü tarafından orman köylüsüne yaptırılan işlerde belge düzeni.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	67630374-105-E.16558
Tarih	09.07.2019

T.C.

SİVAS VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 67630374-105-E.16558

09.07.2019

Konu : Vergi Usul Kanunu Uygulamaları

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; kara yolu ile yük taşımacılığı faaliyeti ile iştigal ettiğiniz, ... Orman İşletme Müdürlüğüne taşıma işi yaptığınız, orman işletme müdürlüğünün, orman köylüsü tarafından yapılan kesme, sürütme işi ile ilgili ödemelerini sizin adınıza düzenlenen gider pusulası ile belgelendirdiği, orman köylüsünün ücretinin orman işletme müdürlüğünce köylülere ödendiği ve kesme ve sürütme ücretinden kar ve zararınızın söz konusu olmadığından bahisle bu bedeller için fatura düzenlemediğinizi belirterek, yapılan işlemlerin ilgili vergi kanunları açısından mevzuata uygun olup olmadığı hususlarında Defterdarlığımızdan görüş talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

I- GELİR VERGİSİ KANUNU UYGULAMASI

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtilmiştir.

Ticari faaliyet, bir tür emek-sermaye organizasyonuna dayanmakta olup, kazanç sağlama niyet ve kastının bulunup bulunmaması böyle bir organizasyon tarafından icra edilen faaliyetin "ticari faaliyet" olma niteliğine etki etmemektedir. Ancak, bir faaliyetin "ticari faaliyet" sayılabilmesi için kazanç sağlama niyet ve kastı gerekmemekle birlikte, faaliyeti icra eden organizasyonun bütün unsurları ile birlikte değerlendirildiğinde kazanç sağlama potansiyeline sahip olması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Öte yandan, mezkur Kanunun;

- 52 nci maddesinde, *"Zirai faaliyet; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini, avlanmasını, avcılar ve yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade eder.*

...

Yukarıda yazılı faaliyetlerin içinde yapıldığı işletmelere zirai işletme bu işletmeleri işleten gerçek kişilere (Adi şirketler dahil), vergiye tabi olsun veya olmasınlar, çiftçi ve bu faaliyetler neticesinde istihsal olunan maddelere de mahsul denir."

- 53 üncü maddesinde, çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançların, yine bu Kanunun 94 üncü maddesine göre hâsılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirileceği hükme bağlanmış olup, anılan Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, vergi tevkifatı yapacak olanların madde kapsamındaki ödemeleri (avans olarak ödenenler dâhil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları

hükümlerine yer verilmiştir.

Bu kapsamda; 3/2/2009 tarihli ve 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, *"Çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden;*

...

c) Ziraî faaliyet kapsamında ifa edilen hizmetler için,

i) Orman idaresine veya orman idaresine karşı taahhütte bulunan kurumlara yapılan ormanların ağaçlandırılması, bakımı, kesimi, ürünlerin toplanması, taşınması ve benzeri hizmetler için %2

ii) Diğer hizmetler için %4" oranında tevkifat yapılacaktır.

Konuya ilişkin olarak 15/9/1995 tarih ve 22405 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 188 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin (2/ba) "Ormanların Ağaçlandırılması Toplanması Taşınması ve Benzeri Hizmetler İçin Orman Köylülerine Yapılan Ödemeler Üzerinden Tevkif Edilecek Gelir Vergisi" başlıklı bölümünde, "Orman İdaresine karşı orman köylüleri tarafından ormanların ağaçlandırılması, bakımı, kesimi, ağaçların toplanması, taşınması ve benzeri hizmetler için yapılan ödemeler üzerinden % 2 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır.

Ayrıca, söz konusu hizmetleri yapmak üzere Orman İdaresine karşı taahhütte bulunan Kooperatifler veya diğer kurumlarca, orman köylülerine yukarıda belirtilen hizmetleri karşılığı yapılan ödemeler üzerinden de kooperatifler veya diğer kurumlarca % 2 oranında tevkifat yapılacaktır.

Ancak, kooperatiflere veya diğer kurumlara Orman İdaresi tarafından yapılan ödemeler üzerinden vergi tevkifatı yapılmayacaktır." açıklamalarına yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre, ... Orman İşletme Müdürlüğü ile şahsınız arasında ormanların bakımı, kesimi, ağaçların toplanması ve taşınması işi kapsamında bir taahhüt sözleşmesi düzenlenmiş ise, ... Orman İşletme Müdürlüğü tarafından tarafınıza yapılan ödemelerin Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesine göre ticari kazanç olarak değerlendirilerek vergilendirilmesi gerekmekte olup, söz konusu ödemeler üzerinden vergi tevkifatı yapılmayacaktır. Ancak, tarafınızca taahhüt işi kapsamında orman köylülerinden alınan hizmetler karşılığında yapılan ödemeler üzerinden %4 oranında tevkifat yapılacaktır.

Öte yandan, söz konusu hizmet orman köylüleri tarafından doğrudan orman idaresine karşı veriliyor ise ... Orman İşletme Müdürlüğü tarafından bu kapsamda yapılan ödemeler üzerinden %2 oranında vergi tevkif edileceği tabiidir.

II- VERGİ USUL KANUNU UYGULAMASI

213 sayılı Vergi Usul Kanunun 227 nci maddesinde, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu hükme bağlanmış olup, söz konusu kayıtların, esas itibarıyla, aynı kanunun 229 uncu ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden uygun olanı ile tevsik edilmesi gerekmektedir.,

Bu kapsamda, mezkûr Kanunun;

- 229 ncu maddesinde, "*Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.*",

- 232 nci maddesinde, "*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:*

1. *Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;*

2. *Serbest meslek erbabına;*

3. *Kazançları basit usulde tesbit olunan tüccarlara;*

4. *Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;*

5. *Vergiden muaf esnafa.*

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

...",

- 234 üncü maddesinde, "*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin:*

...

3. *Vergiden muaf esnafa;*

yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için de tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir. Bu belge birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zati eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edilir."

hükümleri yer almaktadır.

Buna göre;

- ... Orman İşletme Müdürlüğü ile şahsınız arasında ormanların bakımı, kesimi, ağaçların toplanması ve taşınması işi kapsamında bir taahhüt sözleşmesi yapılmış ise, bahse konu sözleşme kapsamında verilen hizmetlere istinaden adı geçen İşletme Müdürlüğü adına fatura düzenlemeniz; bu sözleşme kapsamında tarafınızca, söz konusu işlerin gerçek usulde zirai kazanç mükellefi olmayan orman köylülerine yaptırılan hizmetler dolayısıyla köylüler adına gider pusulası düzenlemeniz,

- Kesme, sürütme hizmetlerinin orman köylüleri tarafından doğrudan orman idaresine veriliyor olması halinde, adı geçen İşletme Müdürlüğü tarafından söz konusu hizmet dolayısıyla gerçek usulde zirai kazanç mükellefi olmayan köylüler adına gider pusulası düzenlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026